VOLAPÜK VALÖPO VEÜTIK

VÖG VOLAPÜKA.

‚Daniil Morozov’: vicifal
e redakan,
‚shido2308@yahoo.com’,
‚Ekaterinburg’, ‚Rossija’ / Rusän.

VOLAPÜK. MENEFE BAL PÜKI BAL.

Jäfidot soga bevünetik Volapüka.

YELOD 33id. NÜM: 6. 2023 YUNUL. PADS: 49 jü 56.

O Volapükaflens valöpo!

Volapük danädü steifs mödikanas dü tim lunikum ka tumyel nu labon literati liegöfik, keli sötoy kipedön, vestigön e betikön. Ön tef at bü yels anik ‚Hermann Philipps’: cifal < änotükom bevüresodo konotülis vönädik anik ko noets oka, sevabo cogedis se buk fa hiel ‚Rupert Kniele’. Lecedob püboti et veütiki e sludob sis nüm at ad bükön dönuamo su pads gaseda obsik, dat vödems e küpedots nitedik tefü ots no poperons nenretodiko in dibät gufurasümik bevüresoda.

Datuval ya ün 1879 in el „Disin volapüka e volagramata pro kulivans netas valik tala” oka älesagom, das pük bevünetik ämuton vitön plusinifi, bi äpenom: „Suemods valik mutons binön mögiküno kleiliks e maxumiko balsiämiks!” (‚Alle Begriffe sollen möglichst klar und unzweideutig fein!’). ‚Kniele’ ye äjonom, vio fikulos-la ad lautön bosi me pük somik. Suvo ämiplöpom ad jafädön vödemi suemovik pro nets difik, ab te me plag somik ämögos ad tüvön prinsipis tikavik traduta, nomis stüla valöpo suemovika. Voto no labobs-la nu suemi dinädas somik.

Pö püb nulik ogebob tonatemi: ‚Arimo’: bal tonatemas di ‚Google’, kel labon tonatis patik evönädiköl ela ‚Schleyer’. Spelob, das logot onas opliton reidanis. Vipom oles ed olsikanes gudikünosi valik redakan:

Даниил Морозов

COGEDS VÖNÄDIK.

DÖ STÜL ELA ‚KNIELE’.

Fa ‚Hermann Philipps’.

Labob cogedabuki (1887) fa el Rupert Kniele tiädü „Cogi=kos volapꞟkik. Konlet blefikas cogas, fasedas e lemꞛnikos” (‚Weltsprachliche Humoristika. Eine Sammlung kurzer Scherze, Witze etc.’ = Cogedikos Volapükik. Konlet brefikas cogas, co=gedas e ret.)

Binos bisarik ad küpön, das Volapük di ‚Kniele’ binon vemo Deutänapükik; etradutom cogedis Deutänik tio vödiko ini Vola=pük ettimik. Sam:

Das Denkmal.

Fremder: „Ich bitte Sie, warum graben denn die Leute hier so tief?“

Bürger: „Wissen Sie, das ist so: man möchte gerne einem unserer Bürger ein Dankmal setzen; kann aber keinen Grund finden.“

Mebamal.

Foginel: ‚Begob onsi, kikod mens sꞝpoms ibꞝ so dibik(o) is?‘

Sif: ‚Nolonsꞝd, din binom so: vilon siadꞝn bale sifas obsa mebamali; ab no kanon tuvꞝn gluni (kodi).‘

MEBAMAL.

Foginan: „Sagolös! begö! kikodo üfo mens sebons-li is so dibiko?”

Sifan: „Sevolös! din binon soik: viloy löodön mebamali bala=ne kesifanas obsik; ab no kanoy tuvön stabi (ü ma Deutänapük kodi).”

Ab cogeds anik fümo binons cogiks:

Die besorgte Gattin.

Mann: „Wer hat denn meine Schnapsflasche ausge-trunken?“

Frau: „Ich! Ich leid’ einmal keinen Schnaps im Hause.“

Ji-matel kudik.

Matel: ‚Kim ibꞝ esedlinom fladi obik lufilavina?‘

Ji-matel: ‚Ob! no sufob vo lufilavini in dom.‘

JIMATAN KÄLÖFIK.

Himatan: „Kin üfo efidrinon-li fladeti obik geina?”
Jimatan: „Ob! Ieno sufälob geini lomo.”

COGED BALID SE „COGIKOS VOLAPÜKIK” FA HIEL RUPERT KNIELE (1887).

PÜK RIGIK (‚KNIELE’).

Aus einem Freiwilligen-Examen.

„Wo liegt Java?“
„Weiss ich nicht.“
„Was kommt aus Java?“
„Weiss ich nicht.“
„Woher beziehen Sie Ihren Kaffee?“
„Ist Geschäftsgeheimnis.“

VÖNA⸗VOLAPÜK (‚KNIELE’).

Se xam libavilelas.

‚Kiplad seistom Yaf?‘
‚No nolob.‘
‚Kis kɞmos se Yaf?‘
‚No nolob.‘
‚Kiplada aisivons kafi onsik?‘
‚Binos jɑfaklɑn.‘

VOLAPÜK PEREVIDÖL (‚PHILIPPS’).

SE XAM PRO DÜNÄDANS LIBAVILIK.

„Kiöpo Yafeän topon-li?”
„No sevob osi.”
„Kis kömon-li se Yafeän?”
„No sevob osi.”
„Kiöpao sivol-li ai kafi olik?”
„Binos büsidaklän.”

Cogeds retik ofovons.

SE „COGABLED VOLAPÜKANAS”

(ettimo: „Cogabled volapükelas”).

In staud.

Bɞtel: „Li-vipons zendelafidi a maks kil ud a mak bal, o sɞl oba?“
Lot: „„„Distin kimik binom bevʉ ats tel?“““
Bɞtel: „Maks tel.“

In staudöp.

Bötan: „Vipol-li zedelazibädi a maks kil ud a mak bal? o söl oba!”
Lotan: „Dist kinik binon-li vü ats tel?”
Bötan: „Maks tel.”

VI:52:2023

NUNS.

① Löfanes brefa.

El „Gramat brefik Volapüka pro Rusänapükans” epubon. Nu gramatibepenots brefik Volapüka nutimik dabinons pu in püks sököl degbal: a) **Deutänapük** (‚Kurze Volapük-Grammatik’, lautans: ‚Prof. Dr. Albert Sleumer’, ‚Dr. Arie de Jong’, ‚Jakob Sprenger’[1]), ä) **sperant** (‚Mallonga gramatiko de Volapuko’, tradutan: ‚Sebastian Hartwig’[1]; ‚Malgranda gramatiko de Volapuko’, lautan: ‚Brian R. Bishop’[2]), b) **Nedänapük** (‚Korte spraakkunst van Volapük’, lautan: ‚J. G. M. Reijnders Sr.’[3]), c) **Svedänapük** (‚Kortfattad Volapük-Grammatik’, lautan: ‚Johann Krüger’[4]), d) **Linglänapük** (‚A Short Grammar of Volapük’, bevoban: ‚Michael Everson’; ‚Summary of Volapük’, lautan: ‚Ralph Midgley’[5]), e) **Tsyinänapük** (bevoban: ‚Zhang Yutong’[6]), f) **Katalonänapük** (‚Gramàtica breu del volapuk’, bevoban: ‚Antoni Martí’[7]), g) **Rusänapük** (bevoban: ‚Daniil Morozov’[8]), h) **Spanyänapük** (tiädü ‚Breve Gramática de Volapük en Español’[9], e tiädü ‚Pequeña Gramática de Volapük’ fa ‚Arturo Espinoza Cervantes’[9]), i) **Litaliyänapük**[10], j) **‚Interlingua’**[11].

Jonaladets: [1] ‚https://disk.yandex.ru/i/eBtEqOQyy6Egpg’, [2] ‚https://disk.yandex.ru/i/_TaOfXMnv8BI4A’, [3] ‚https://nl.wikisource.org/wiki/De_Wereldtaal_Volapük#KORTE_SPRAAKKUNST_VAN_VOLAPÜK’, [4] ‚https://volapuk.temerov.org/Volapükanef/Svedänapük/cifapad.php’, [5] ‚https://volapuk.temerov.org/Volapükanef/Linglänapük/nüneds/Gramats/SUMMARY OF VOLAPÜK.doc’, [6] ‚https://volapuk.temerov.org/Volapükanef/Tsyinänapük/cifapad.php’, [7] ‚https://volapukcatalunya.mozellosite.com/aprendre/gramatica/’, [8] ‚https://vk.com/@volapuk_sprache-kratkaya-grammatika-volapuka’; pad ko nüned di ‚odt’: ‚https://volapuk.temerov.org/Volapükanef/Rusänapük/Грамматики_волапюка.php#nulik’, [9] ‚https://volapuk.temerov.org/Volapükanef/Spanyänapük/cifapad.php’, [10] ‚https://volapuk.temerov.org/Volapükanef/Litaliyänapük/nüneds/gramital.doc’, [11] ‚https://volapuk.temerov.org/Volapükanef/Bevüpük/cifapad.php’.

② Löfanes reida.

Tü del 10[id] mayula buk sököl pedabükon:

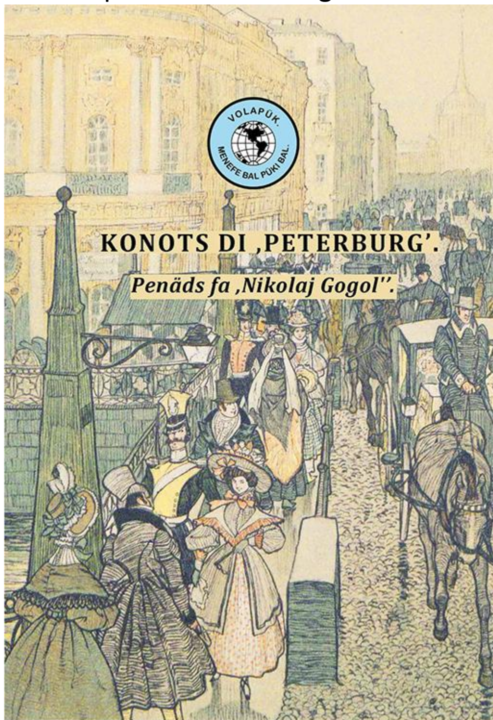
VI:53:2023

‚**Gogol', Nikolaj Vasil'evich**’. *Konots di ‚Peterburg’.* Tradut se Rusänapük ini Volapük fa ‚D. O. Morozov’. ‚Ekaterinburg’ (Rusän): „Divöp jodema”, 2023. Pads 160.

Buk at binädon me konots fa ‚N. V. Gogol'’, kels sis tumyel degzülid palecedons lölet balätik fa reidans e vestigans literatava e sevädons ön nem necalöfik: „Konots di ‚Peterburg’”. Tiäds konotas binons „Lesüt di ‚Nevskij’”, „Nud”, „Pöträt”, „Mäned”, „Delabuk lienetana”. Buk i ninädon gramati mu brefiki Volapüka pro Rusänapükans. Bü yels anik ‚Hermann Philipps’: cifal < legudiko eredakom elis „Delabuk lienetana” e „Nud” pötü notükam medü gased obsik. Otan eyufom me konsäls ad menodön i tradutodis votik atas.

Alan dalon doniokopiedön, reidön e bükön nünedi tefik: ‚https://drive.google.com/file/d/1_pT9Nt9sWJWPaix-9NlkggOiMh9VmVOG/view?usp=share_link’.

Bukemöps anik suno ba ogetons i samädis pebüköl.

Pö fomam löpadila köväda pegebon magod fa hiel ‚D. N. Kardovskij’ pro dabükot pemagodöl konota: „Lesüt di ‚Nevskij’” (pübayel: 1905).

Nunis dö jäfots dabüköpa: „Divöp jodema” kanoy reidön su pad bevüresodik calöfik: ‚https://sites.google.com/site/mekavapuqkav/home/vp/divoqp_jodema’. Us i kanoy tuvön sotülis buka nulik pro reidians lektinik (doküms: ‚epub’, ‚fb2’).

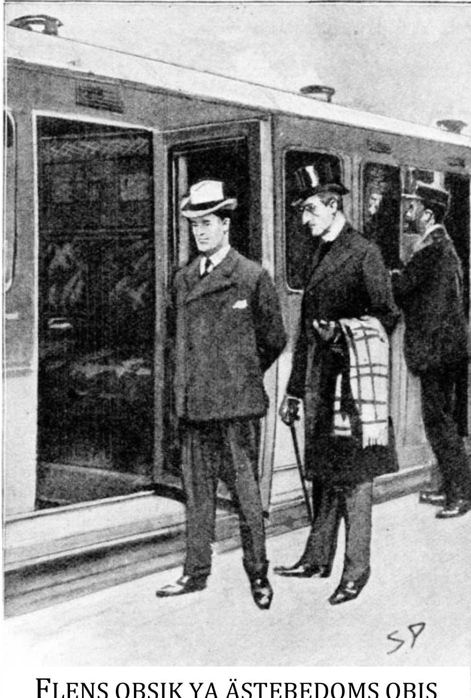

VI:54:2023

DOG ELAS ‚BASKERVILLES’.

Fa hiel ‚Arthur Conan Doyle’. Petradutöl fa hiel ‚Oleg Temerov’.
Tradutod papübon bai koräkots pülik fa hiel ‚Daniil Morozov’.

KAPIT MÄLID. ‚BASKERVILLE HALL’ (2).

FLENS OBSIK YA ÄSTEBEDOMS OBIS SU PÄRUN (tefü pad: 47).

Ägülogob lü pärun, posä idetävobs fagiko dese on, ed äloegob stanön nenmufiko e lulogön obis magedi geilik mägik hiela ‚Holmes’.

Vegam äbinon vifik ä plitik, ed älifädob oni, lesevädikumo seividölo tävakompenanis tel obik e muadölo obi me Spanyänadog dokana: ‚Mortimer’. Pos düps anik glun braunik icenon ad redik, bakastonikos icenon ad granoinikos, e kuns ruilakölik äyebidofs su feiläns pikiudöl kö yebs flifädik äsi planem luglofik votik, kelos äjonon klimati fluköfikum to luimöf vemikum. El ‚Baskerville’ yunik nenropiko älulogom plödio se fenät e laodiko ävokädom dafrediko, kodä ämemosevom patis sevädik länoda di ‚Devon’.

„Ibetävob gretadili vola, sisä iditob isao, o dokan: ‚Watson’!” äsagom, „ab neai älogob topi leigodovik ko atos.”

„Neai älogob elani di ‚Devonshire’, kelan no fanatilon dö grafän okik,” äküpetob.

„Atos sekidon de menasot, leigoäs de grafän it,” dokan: ‚Mortimer’ äsagom. „Logam flena obsik is komöla leadon küpön kapi klöpik kältana, kel ninakipon lanäli e divodi namälik kältanikis. Kap siöra mifätik: ‚Charles’< älabon patedi mu seledikí ma patöfs lönik: äbinon lafo gaelanik, lafo Libeiränik. Ab äbinol vemo yunik, ven älogol eli ‚Baskerville Hall’ lätiknaedo, vo-li?”

„Äbinob timanül dü tim deadama fata obik e neai älogob eli ‚Hall’, bi ätopätobs in löd smalik tö jolän sulüdik. Usao idetävob nemediko lü flen ini Lamerikän. Sagobös ole: valikos at binon nulik pö ob, leigoäsä pö dokan: ‚Watson’, e ledesirob ad lelogön mögiküno suno marädi.”

„Sio-li? Täno desir olik fasiliko pejenöfükon, bi us balidnaedo kanol logön marädi,” dokan: ‚Mortimer’ < äsagom, älüjonölo plödio da fenät trenalevaba.

Fagoto sus kvads grünik felas e blegod lövik fota lubel glumidik gedik ägeilon labü sömit krenik küpädik: paelik e jadöfik fagao, leigoäs länod drimamagotik. ‚Baskerville’ äseadom lunüpo, älogetölo usio, ed äreafob ad suemön dub logodanotodot desirik omik, viovemo atos veüton pro om: logam balidnaedik at topa bisarik ut, kö mens bludaröletik omik änämädons so lunüpo ed iposbinükons retodi so dibätiki. Äseadom su gulaseadöp trenalevaba komunik, lenlabölo klotemi binü ‚tweed’ e labü pükasotül Lamerikänik, ab ye, älogölo logodi dofik ä notodiki omiki, äsenälob vemikumo, ka alseimüpo, geran vio legik äbinom tefü tribütalien noubik lunik menas lefäkälik e nämädikas etas. Noub, kurad e nämäd äkomädons pö logabobs densitik omik, nudahogs feinik omik ä logs dofabraunik omik. Üf suk fikulik e riskädik öfütüronöv pro obs pö maräd neflenöfik et, atan äbinom nemu kekomipan, pro kelan ökünoyös ad riskön, süadölo, das utan kuradiko östütomöv oyi.

VI:56:2023

Tren istopon len stajon smalik soalaseatik, ed obs valik änexänobs. Plödo, etflanü kiud vietik lövik, vab telfimädik ästebedon. Köm obsik fe äbinon jen gretik, bi stajonacif e päkemipolans igrupons okis zü obs ad blinön päkemi obsik. At äbinon vilagil zänedöfik blesirik, ab ästunob, küpedölo soldatis tel lenlabü dünädaleiged dagik stadölis lä leyan, kels ästutoms su güns brefik okik ed äsölogetoms, vio äbeivegobs omis. Bökan: hilepul labü logod grobik koldälik < iglidom siöri: ‚Henry Baskerville’, e pos minuts anik vifiko ävabobs ve veg vidik vietik. Bäläts lubelik ägeilons blegikölo bofaflanü obs, e doms bäldik labü nufs tipik äsestegons plödio da bledem grünik densitik, ab pödü länäd stilik ä solöfik at blegod glumidik lunik maräda, ko lubels krenik e mimaliks as gäps, älöpikon, magölo oki dagiko ta sil soarik.

Fövot ponotükon.

SLUD KADÄMA.

Kadäm Volapüka esludon ad lonöfükön ed ad komandön pro notükam medü vödabuks rigavödi: **proyeg** < ko miedet sököl:

> „desin, keli eprimoy ad jenöfükön, ab suvo no eledunoy; desinod, primät, mödot jenotas e dinas leduni bligäda gretamafädik büsidik, vestigik, nolavik, lekanik ömik tefölas”.

Sinif vöda at baiädon ko gebäd nutimik enu epuböl vöda bevünetik tefik (Lingl. ‚project’, Deut. ‚Projekt’, Fr. ‚projet’, Lit. ‚progetto’, …). Koboädavöds ko stamäd ot i mögons: **televidaproyeg**, **proyegan** (kevoban proyega), **proyeganef** (kvip proyeganas), **proyegacif**, **proyegiguver**, **pükaproyeg** ü **pükijafaproyeg** (jäf pösodas pö vobäd püka kompenölas), …

Nemü kadäm e komitü cifal:

‚Daniil Morozov’: vicifal.